Woensdag, 27 Mei 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3609

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Grote Nazie-activiteit aan het Afrika-front.

Thans Generaal Somervell van de V. S. in G. B. aangekomen.

Russische doorbraak bij Izyum - Barvenkovo gemeld.

2 As-duikboten nabij Braziliaanse kust vernield.

AS-DUIKBOOT NABIJ BRAZILIË TOT ZINKEN GEBRACHT.

E. M. Castro seint uit Rio de Janeiro: Een hoge bron bevestigde „absoluut" het tot zinken brengen van een Duitse duikboot door Noordamerikaanse patrouille-vliegtuigen ten Noord Oosten van de Braziliaanse kuststad Aracaty in de namiddag van Zaterdag. Aracaty ligt op 85 mijl ten Oosten van Fortaleza. De hoge bron had eerder medegedeeld, dat — naar men meent — meer dan 1 duikboot werd aangevallen in het gevecht nabij Fortaleza, waarbij de duikboot tot zinken werd gebracht.

De zegsman zeide, dat het tot zinken brengen bevestigd werd door het verschijnen van grote hoeveelheden olie en wrakstukken aan de oppervlakte van de Oceaan kort nadat het vliegtuig de gehele bommenlading op de duikboot had laten vallen. Hij zeide, dat een vliegtuig met Sergeant J. G. Yates het eerst de duikboot waarnam, doch weigerde te zeggen of dit vliegtuig de duikboot tot zinken bracht.

„Volgens de beste inlichtingen viel het vliegtuig van Yates de duikboot na ogenblikkelijk na haar te hebben waargenomen. Tegelijkertijd werd getelegrafeerd om hulp van de luchtbasis aan de Noordcostelijke kust. 2 Andere vliegtuigen verlieten de basis ogenblikkelijk en voegden zich bij het vliegtuig van Yates op jacht naar de duikboot. Een van deze andere vliegers slaagde erin voltreffers te plaatsen en zijn bommen hadden het zinken tot resultaat."

Uitweidende over het tot zinken brengen zeide de zegsman: „Nadat de twee andere vliegtuigen Yates hadden gevonden, begonnen de drie in formatie op geringe hoogte te zoeken en een van de andere vliegtuigen nam de duikboot onder water waar en bombardeerde het vaartuig, dat zichtbaar was onder de oppervlakte. Nadat men de olie en de wrakstukken zag drijven aan de oppervlakte, cirkelden de vliegtuigen rond boven de plek en keerden terug naar de basis op het land zonder een verder incident." De zegsman ontkende botweg de berichten, dat meer dan 1 duikboot hierbij begrepen zou zijn.

Het nieuws werd gepubliceerd in Belem, hoofdstad van de Staat Para, waar het „uitgebreide publieke uitdrukkingen van tevredenheid" zou hebben veroorzaakt. Het werd nog niet gepubliceerd in andere Braziliaanse steden (Rio de Janeiro, (AP) 26.5).

NOG EEN AS-DUIKBOOT NABIJ BRAZILIË TOT ZINKEN GEBRACHT.

J. J. de Costa seint uit Fortaleza: Een hoge bron meldde, dat nog een duikboot heden nabij Recife tot zinken werd gebracht door een Noordamerikaans vliegtuig. De zegsman zeide, dat de duikboot tot zinken werd gebracht door B-18. De twee-motorige Douglas bommenwerper welke door het Noordamerikaanse leger gebruikt wordt, is bekend als de B-18.

Officieel werd vernomen, dat de tweede duikboot nabij de Noordoostelijke kust van Brazilië tot zinken werd gebracht, terwijl de Noordamerikaanse piloot Harry Schwane en de Sergeant J. G. Yates de bizonderheden onthulden van het tot zinken brengen van de eerste duikboot in de namiddag van 22 Mei tussen het eiland Fernando Noronha en de Azoren. Schwane en Yates deelden aan de Associated Press mede, dat zij de duikboot waarnamen, terwijl zij op verkenningsdienst langs de kust waren. Bij de aanval werden alle bommen tegelijk geworpen en werd de bijstand ingeroepen van de landbases. De duikboot bood weerstand met een verwoed kanon- en machinegeweervuur, terwijl een boodschap aan de basis werd gezonden en drie vliegtuigen ter hulp werden gezonden.

Schwane, die reeds gevochten heeft in het krijgstoneel van de Stille Oceaan, zeide: „Ik twijfel er in het geheel niet aan, dat de duikboot gezonken is. Na het bombarderen zagen alle piloten grote hoeveelheden olie en wrakstukken aan de opervakte drijven". Schwane herinnerde aan een Japanse duikboot, welke hij in de Stille Oceaan onder gelijksoortige omstandigheden aanviel en welks zinken de Marine later bevestigde. Schwane zeide: „Ik geloof, dat er weinig duikboten zijn langs de Noordoostelijke kust van Brazilië, aangezien deze de eerste is die wij waarnamen binnen de vijf weken, dat ik hier aan de verkenningen deelneem. Ik ben er zeker van dat wij succes hadden dank zij het goede werk van Yates" (Fortaleza, Brazilië, (AP) 26.5).

DUITSE DUIKBOTEN VALLEN TURKSE SCHEPEN AAN.

De Sovjet-pers verklaarde, dat Duitse duikboten systematisch Turkse schepen in de Zwarte Zee torpederen en dat de nazie-propaganda deze zinkingen toeschrijft aan de Russen met „een provocerend doel". Dit commentaar werd gepubliceerd in verband met een Tass-bericht uit Londen, waarin werd medegedeeld, dat twee Turkse schepen binnen 5 dagen in de Bulgaarse wateren werden getorpedeerd (Moskou, (AP) 26.5).

LETTISCH SCHIP GETORPEDEERD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat een klein Lettisch koopvaardijschip werd getorpedeerd in de Caraïbische Zee. Schipbreukelingen werden in een haven aan de Oostkust van de Verenigde Staten aan land gezet (Washington, (AP) 26.5).

NOORDAMERIKAANS SCHIP GETORPEDEERD.

„La Tribuna" deelt mede, dat een duikboot van de as een Noordamerikaans koopvaardijschip heeft getorpedeerd op 80 mijl van de kust van Costa Rica in de Caraïbische Zee. Het blad zeide, dat de aanval plaats had op Vrijdag laatstleden, waarbij het schip tot zinken kwam en de bemanning werd gered door Noordamerikaanse marinevaartuigen (San José, C.R., (AP) 26.5).

CAMPAGNE VAN VERNIETIGING DER VOORRAADLINIES.

Sir Andrew Cunningham, de vroegere Commandant van de Britse Middellandse Zeevloot, zeide, dat de Geallieerden de volledige overwinning in het Middellandse Zeegebied zullen behalen als de gelijkheid in de lucht bereikt is. Hij zeide, dat de huidige campagne van de Middellandse Zee een „campagne van wederkerige vernietiging van "voorraadlinies" is. Verder zeide hij, dat eens 50% van de as-voorraden naar Libye werden tot zinken gebracht door lucht- en zeeaanvallen van Britse strijdkrachten, die haar bases op Malta hebben. Hij zeide, dat deze aanvallen thans echter „ernstig gehinderd" worden door de Duitse aanvallen op Malta. Hij zeide, dat „als resultaat van deze aanvallen de Duitsers de laatste tijd in staat geweest zijn belangrijke hoeveelheden voorraden naar Noord Afrika te vervoeren."

Cunningham onthulde, dat, toen Frankrijk viel, de Franse vloot op het punt stond deel te nemen aan „uitgebreide operaties", waartoe het bombardement van Tripoli zou hebben behoord. Hij zeide, dat de Franse vlootstrijdkrachten, welke te Alexandrië geïnterneerd zijn, „volkomen pro-Vichy" waren toen hij aldaar kort geleden vertrok voor het eerste deel van zijn reis naar Washington. Hij zeide, dat Franse koopvaardijschepen sommige voorraden voor de asstrijdkrachten in Libye door Bizerte en Tunis aanvoeren, doch dat hiertoe geen ammunitie behoort.

Hij voorspelde, dat het „zeer lelijk" zou zijn voor de Geallieerden, indien de Franse vlootmacht te Toulon aan de as zou worden overgeleverd. Hij zeide echter alle hoop te hebben, dat dit niet zou geschieden (Londen, (AP) 26.5).

DUITSE AANVAL IN LIBYE.

Drew Middleton seint uit Londen: De bedreiging van een Duitse aanval op de Britse legers, die de landbrug tussen Azië en Afrika bewaken, doemde op nu de Britten meldden, dat de Duitse tanks en infanterie in Libye in beweging zijn en de Luftwaffe de achterste gebieden bestookt en de Britse frontlinies aanvalt met duikbombardementen.

Deze gebruikelijke voorbereidingen voor een Duits offensief werden onthuld in een communiqué uit Caïro. Ingelichte bronnen waren van mening, dat zij zouden kunnen worden gevolgd door een aanval van de lucht-infanterie en parachutisten aan de Britse linkerflank in het gebied van Tobruk, dat 250 luchtmijlen ligt van de nazie-vliegvelden op Creta. Een militaire commentator zeide: „Een soort offensief" is door de Duitsers opgezet, doch het is nog „te vroeg" om een oordeel te vellen (Londen (AP) 27.5).

GENERAAL SOMERVELL IN GROOT BRITANNIË.

Gemeld wordt, dat Luitenant Generaal Brehon Somervell, Assistent Stafhoofd belast met de voorraadvoorzieningsafdeling van het Noordamerikaanse leger in Engeland is aangekomen. Zijn aankomst voltooide de Noordamerikaanse militaire missie, welke confereert met de Britse legerleiding en hiermede bevindt zich thans twee derden van de vooraanstaande Noordamerikaanse Generale Staf in Groot Britannië.

Met Somervell arriveerden de Brigadier Generaals Leroy Lutes, Charles Gross en William Lee (Londen, (AP) 27.5).

NOORDAMERIKAANSE MILITAIRE LEIDERS CONFEREREN MET BRITSE.

De hooggeplaatste Noordamerikaanse militaire leiders conféreerden hedenavond met hun Britse collega's in het hoofdkwartier en kundige waarnemers voorspelden, dat een grote slag naar Duitsland door de Noordamerikaanse luchtmacht en de Royal Airforce spoedig zal volgen.

Tot de Noordamerikaanse missie onder leiding van Luitenant Generaal Henry Arnold en Schout bij Nacht John Towers, Hoofden van de leger- en marine-luchtmachten, behoorden ook twee vooraanstaande officieren van de grondstrijdkrachten: Majoor Generaal Dwight Eisenhower en Majoor Generaal Mark Clark. De mening bestond, dat de Verenigde Staten en Groot Britannië een grote slag naar Hitler voorbereiden over land, zee en door de lucht vóór Duitsland een genadeslag aan Rusland kan toebrengen. Omvangrijke Noordamerikaanse strijdkrachten bevinden zich reeds in Noord Ierland met een volledige invasieuitrusting. Arnold en zijn missie confereerden eerst met de Noordamerikaanse Luchtvaart-Generaals, die behoren bij de Amerikaanse expeditietroepen, teneinde vast te stellen hoever de aanvankelijke plannen gevorderd zijn (Londen, (AP) 26.5).

ANGLO-AMERIKAANSE CARAÏBISCHE COMMISSIE BIJEEN.

De leden van de Anglo-Amerikaanse Caraïbische commissie kwamen bijeen op het State Department, waarschijnlijk om de middelen te bespreken voor het stimuleren van de scheepvaartfaciliteiten van het vasteland en tussen de eilanden.

De bijeenkomst werd geleid door Charles Taussig, Voorzitter, met de bijstand van Rexford Tugwell van Puerto Rico. Deze bijeenkomst volgde op de conferentie van kort geleden te Kingston, Jamaica, waar de afgevaardigden de plannen zouden hebben besproken voor het gebruik van de kleine scheepvaart en de verkeerswegen op de eilanden om de voorziening van voedselvoorraden in West Indië open te houden. Gisteren zeide Gouverneur Tugwell tot ondervragers, dat hij en andere Portorikijnse autoriteiten zich aansluiten bij elk systeem, waarbij zulk een voorziening zou worden ingesteld en het opslaan van voedsel op strategische punten in de Grote en Kleine Antillen zou worden toegestaan (Washington, (AP) 26.5).

EINDE VAN OORLOG DIT JAAR MOGELIJK.

De vroegere Britse Secretaris van Oorlog Leslie Hoare Belisha zeide in een rede, dat een succesrijke vestiging van een tweede front in Europa dit jaar de oorlog zou kunnen doen eindigen. Hoare Belisha zeide: „Een verwoede worsteling is in voortgang rond Charkov. Wij beloofden te zullen interveniëren om onzen Russischen Geallieerde te hulp te komen. Het psychologische moment zou kunnen aanbreken, waarop wij niet langer moeten uitstellen, indien onze actie het verloop van de oorlog wil doen keren" (Davenport, Engeland, (AP) 26.5).

AEGEISCHE EILANDEN VERSTERKT.

Particuliere berichten deelden mede, dat 3 Italiaanse en 3 Duitse infanteriedivisies gedurende Mei door Joegoslavië passeerden naar Hellas. Gemeld wordt, dat een groot aantal Duitse vliegtuigen van Beograd naar Hellas gezonden werd tussen 10 en 17 Mei. Ingelichte kringen zijn van mening, dat de bewegingen dienen om de Aegeïsche eilanden te versterken (Istanbul, (AP) 26.5)

DES DUCE'S ASPIRATIES.

Berichten uit Europa deelden mede, dat Italië aan Pierre Laval een nota zond, waarin de Italiaanse territoriale eisen ten opzichte van Frankrijk breedvoerig werden omschreven. Ingelichte diplomatieke waarnemers in Europa waren van mening, dat de Italiaanse voorstellen niet het karakter droegen van een ultimatum, zodat de Vichy-Regering nog hoopt de zaken door middel van onderhandelingen te regelen. Zij zeiden echter, dat Vichy te kennen gaf geneigd te zijn Tunis in de besprekingen te betrekken. Medegedeeld wordt, dat de thans heersende Italiaanse pressie voornamelijk gericht is op het verkrijgen van Nice en Corsica.

De Italianen meldden Vichy eerst op 18 Mei op de hoogte gesteld te hebben dat zij hun territoriale eisen wensten te bespreken en die toen hebben opgesomd in een nota, welke werd overhandigd aan Laval tijdens diens bezoek aan Parijs tegen het einde van de week. De Duitse houding zou zijn het aan Italië zelf over te laten te beslissen wat het wil en dat er van Berlijnse zijde geen bezwaar noch bijstand zou bestaan (New York, (AP) 26.5)

DUITSE SOLDATEN IN HELLAS VERONGELUKT.

Betrouwbare berichtgevers deelden mede, dat 40 Duitse soldaten werden gedood en 100 werden gewond bij een treinongeluk in Hellas. In Athene zouden 10 Helleense gijzelaars zijn doodgeschoten na de moord op 3 Duitse wachters (Jeruzalem, (AP) 26.5).

STRAATGEVECHTEN IN PARIJS.

De radio van Parijs berichtte, dat een aantal personen werd gewond bij straatgevechten, die gisteren plaats hadden tussen leden van de Jeugdorganisatie van Pétain en de Politie in de Latijnse wijk van Parijs. 50 Jongelui werden gearresteerd op het toneel van de gevechten, doch zouden heden vrijgelaten zijn (Londen, (AP) 26.5).

JAPANNERS IN BUITENWIJKEN VAN KINHWA?

Het Domei-agentschap zeide, dat de Japanners de defensies van kazematten ten Noorden en Noord Westen van Kinhwa doorbroken hebben en zich thans in de buitenwijken van de stad bevinden. Het agentschap zeide, dat de Chinese terugtocht is afgesneden (Tokio, (AP) 26.5).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Gedurende de nacht van 25 op 26 Mei had er een grotere vijandelijke luchtactiviteit plaats boven onze achterste gebieden. De schade kan worden veronachtzaamd. Gisteren rukten vijandelijke colonnes met inbegrip van tanks in belangrijke sterkte in Oostelijke richting voort, doch bereikten bij het vallen van de nacht onze voorste posities niet. In de Noordelijke sector hadden duikbombardementen op onze voorste troepen tot resultaat, dat de vijand verschillende Stuka's verloor (Caïro, (AP) 27.5).

DE STRIJD BIJ CHARKOV.

In een sector van Charkov waar de Russen hun offensief voortzetten, houden de Duitsers klaarblijkelijk nog vast aan sommige punten, doch naar verneld wordt, zijn de defensies stukgeslagen en achtervolgen de Russen den vijand onophoudelijk, waarbij zij uit nieuwe posities worden verdreven, die zij verder naar het Westen willen bezetten. De Russische artillerie bleek bizonder doeltreffend bij het bestoken van de Duitse defensies nadat de infanterie een houvast kreeg aan de linies. Russische berichten zeiden, dat in een slag om een punt van weerstand de grote kanonnen 23 kazematten en 20 anti-tankkanonnen verpletterden. De Russische cavalerie sloeg na deze successen twee bataljons van de Duitse infanterie uiteen en doodde 300 vijandelijke soldaten.

In de sector van Izyum en Barvenkovo waar de Duitsers een machtige tegenaanval deden, had één van de grootste gevechten plaats om een rivier-oversteek waar alle Duitse pogingen om naar de Russische zijde over te komen werden afgeslagen.

De Duitsers verloren naar schatting 800 man in een poging een oversteek te doen op één punt en 400 man op een ander punt. Een garde-regiment van de Russische artillerie meldde hevige verliezen aan de Duitsers te hebben toegebracht en 1000 vijandelijke infanteristen te hebben gedood. De kanonnen werden gesteund door een krachtig mortiervuur. Het gemeenschappelijk spervuur zou 800 Duitsers hebben gedood op de toegangswegen van een plaats (Moskou, (AP) 26.5).

RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 26 Mei fortificeerden onze troepen in de richting van Charkov de bezette posities.

In de richting van Izyum-Barvenkovo sloegen onze troepen heftige vijandelijke tank- en artillerie-aanvallen af. In andere richtingen van het front zijn er geen belangrijke veranderingen. Op 25 Mei werden 11 Duitse vliegtuigen vernield. Onze verliezen bedroegen 8 toestellen."

Een aanvullend communiqué zegt: „Gedurende de afgelopen week van 17 tot 22 Mei werden 332 Duitse vliegtuigen vernield. Onze verliezen gedurende dezelfde periode bedroegen 127 vliegtuigen (Moskou, (AP) 27.5).

DUITSE AANVAL BIJ IZYUM EN BARVENKOVO TOT STAAN GEBRACHT.

Henry Cassidy seint uit Moskou: „Rode Ster" deelde mede, dat het Duitse offensief tot staan is gebracht in een belangrijke sector van de slag bij Izyum-Barvenkovo, waar de Russen een krachtige rivierlinie behielden. Het blad zeide, dat de gevechten in andere sectoren voortduurden, doch dat de nazie-aanval definitief gestuit werd bij de waterversperring. De Russen deden tegenaanvallen en verbeterden hun posities. Na de slag van twee weken meldden de Russen, dat zij de posities versterken, welke zij daar veroverden (Moskou, (AP) 27.5).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Sovjet-communiqué luidt als volgt: „Gedurende de nacht van 26 op 27 Mei consolideerden onze troepen in de richting van Charkov hun bezette posities. In de richting van Izyum en Barvenkovo leverden onze troepen koppige gevechten met vijandelijke tanks en infanterie. Geen verandering van betekenis vond plaats in andere sectoren van het front" (Moskou, (AP) 27.5).

EGYPTISCHE PREMIER BIEDT ONTSLAG AAN.

Premier Mustafa Nahas Pasja bood het ontslag van zijn cabinet aan Koning Farouk aan, doch ingelichte bronnen deelden mede, dat hij een nieuwe Regering zal vormen na den Minister van Financiën, Makram Ebid Pasja, te hebben laten schieten in een verandering, welke het hoogtepunt is van een crisis van enkele weken (Caïro, (AP) 26.5).

DE RAF NAAR BELGIË.

Een krachtige formatie van Rafbommenwerpers zette over het Kanaal koers in de richting van België (Londen, (AP) 27.5).

PRADO IN BARRANQUILLA.

President Manuel Prado van Peru arriveerde om 15.30 uur per vliegtuig uit La Guayra (Barranquilla, (AP) 26.5).

Het nieuws van vandaag.

Waar de nazies een tegen-offensief begonnen in het Russische Oekraïne-front, namelijk in de sector van Izyum-Barvenkovo, daar worden zij thans teruggeslagen en schijnt het Russische leger volgens de eerste berichten door te breken. In de sector van Charkov zelf schijnen de Russen hun posities te consolideren. De nazies hebben alzo weer gefaald in hun opzet en waren wel wat voorbarig met hun bewering, dat 3 Russische legers omsingeld waren (blz. 1). Van het front bij Kertsj wordt de laatste dagen niemendal gemeld, terwijl van andere Russische fronten de toestand vrijwel onveranderd blijft (blz. 1).

In Afrika beginnen de nazies zich weer te roeren. Hun verkenningen worden met grotere kracht en met steun van tanks uitgevoerd, terwijl hun befaamde duikbommenwerpers de Britse linies bestoken. Zullen zij het toch wagen Egypte binnen te vallen? Of is de operatie bedoeld om de Britten af te leiden van het vormen van nieuwe fronten? (blz. 1).

In Londen kwam de zoveelste belangrijke militaire leider aan. Nu is het Luitenant Generaal Brehon Somervell, waarnemend Stafhoofd en belast met de voorraadvoorziening van het Noordamerikaanse leger. Somervell bracht zijn helpers met zich mee...... (blz. 1).

Wel opmerkelijk is het, dat de Raf de laatste dagen Duitsland met rust gelaten heeft. Men concentreert zich thans meer op de Franse kust en de bezette Lage Landen (blz. 3).

De Italianen beweren thans een Noordamerikaanse kruiser te hebben getorpedeerd; ook in de Atlantische Oceaan. Het torpederen van een Noordamerikaanse kruiser was de tweede onbevestigde bewering van de Italianen betreffende het torpederen van een Noordamerikaans oorlogsschip binnen een week. Eerst was het een slagschip, dat tot zinken zou zijn gebracht nabij de Braziliaanse kust (blz. 1).

Intussen werden 2 duikboten van de as nabij diezelfde kust naar de kelder gejaagd. Hiervoor zorgden Noordamerikaanse vliegtuigen, die hun bases hebben in Brazilië. Hieruit zou kunnen worden opgemaakt, dat Brazilië is opengesteld voor Noordamerikaanse strijdkrachten. Alleen de oorlogsverklaring aan de as ontbreekt (blz. 1).

Leslie Hoare Belisha liet bij een rede in Engeland weer een ander geluid horen dan laatst in het Lagerhuis. Thans zegt Belisha, dat men het ogenblik niet voorbij moet laten gaan voor het vestigen van een tweede front in Europa (blz. 1).

SAMENWERKING TUSSEN SURINAME EN CURACAO.

Gistermiddag hielden de Heren Dr. Adolphe W. J. M. Desertine, Mr. Eduard M. Elias en Philip J. Evertsz een persconferentie in het kantoor van Mr. Elias, om mededeling te doen van de bereikte resultaten van hun reis naar Suriname als bestuursleden van het Comité Suriname — Curaçao.

„Wij hebben het ons gestelde doel bereikt", zo verklaarde Dr. Desertine en de twee andere Heren beaamden dit volkomen.

„De eerste week van ons verblijf", zo vervolgde Dr. Desertine, „was het officiële gedeelte. De tweede week besteden wij, behalve de Heer Elias, die niet langer blijven kon, om op eigen gelegenheid inzicht te krijgen in de Surinaamse toestanden en verhoudingen.

De ontvangst en de gastvrijheid in Suriname waren allerhartelijkst en wij zullen moeite hebben, om als mettertijd leden van het Comité Curaçao — Suriname naar Curaçao komen, dit op gelijke voet te beantwoorden. Wat direct opvalt, is het door en door Nederlandse karakter van dit Gebiedsdeel. De trouw aan het Moederland is, ondanks verschillende grieven, roerend.

Direct na aankomst werden onderhandelingen aangeknoopt met het Voorlopig Comité in Suriname, dat er ook voor gezorgd had, dat de bestuursleden van het Curaçaose Comité naar Suriname kwamen. Het Voorlopig Comité in Suriname wilde allereerst op de hoogte komen van de samenstelling, organisatie, werkzaamheden en doeleinden van het Comité Suriname — Curaçao. De grote lijnen werden door het Voorlopig Comité overgenomen en begonnen werd met de vorming van het Comité Curaçao — Suriname.

Voorzitter van dit Comité werd **Mr. M. de Niet**, de Procureur-Generaal; ondervoorzitter **J. A. Drielsma**, notaris en ondervoorzitter van de Raad van Bestuur; algemeen secretaris **A. J. Morpurgo**, redacteur van „De Surinamer".

Dit Algemeen Comité werd onderverdeeld in commissies, waarvan de voorzitters eveneens deel uitmaken van het Algemeen Comité. Zo nodig zal nog een 2e secretaris voor het Algemeen Comité benoemd worden. Daarnaast wordt een bureau opgericht, dat dienen zal tot coördinatie van de commissies en dat het contact zal leggen tussen de economische commissie en het Gouvernement.

De **Economische Commissie** bestaat uit 18 leden en 8 adviseurs en is onderverdeeld in de **Afdeling voor Landbouw en Veeteelt** en in de **Afdeling voor Handel, Scheepvaart en Industrie.**

De Heer **J. A. Drielsma** is voorzitter en de Heer **J. Schroeff** secretaris van de economische commissie en vormen het overkappingsbestuur tussen de Afdeling voor Landbouw en Veeteelt en de Afdeling voor Handel, Scheepvaart en Industrie.

De **Afdeling voor Landbouw en Veeteelt** bestaat uit de volgende Heren: J. F. van Emden, voorzitter; E. Th. Waller; J. H. A. van den Bergh; Ir. J. Manschot; H. J. van der Velde; J. P. Kaulesar Sukul, leden. Adviseurs van deze afdeling zijn: Prof. Dr. G. Stahel; Dr. D. S. Fernandes; Ir. J. J. Wouw; Dr. J. Freckers, J. D. Oppenheim.

De **Afdeling voor Handel, Scheepvaart en Industrie** bestaat uit de volgende Heren: Ir. I. R. J. de Greve, voorzitter; H. M. Jongbloet, secretaris; H. J. de Vries; R. G. Vervuurt; C. H. H. Jong Baw; P. Payens; L. Baukema, Ir. J. A. Vermeulen; D. Coppooloe; Th. Fernanades: leden. Adviseurs van deze afdeling zijn: Mr. C. Ch. W. Uffelie; Mr. C. C. de Rooy; Ir. J. C. Heesterman.

Het werkprogram van de afdeling Landbouw en Veeteelt is als volgt: Door uitbreiding en, of, wijziging in de organisatie van grote en kleine landbouw en veeteelt te voorzien in de behoefte van Curaçao. Daarbij trekken o.m. de volgende punten de aandacht:

1e. dat het vraagstuk hoe door uitbreiding van de arbeidsmacht en reorganisatie van de landbouwbedrijven de productie in belangrijke mate kan worden opgevoerd, vooral nu zoveel arbeiders aan de landbouw worden onttrokken door industrie en defensie.

2e. de bestaande productie kan op zich zelf worden opgevoerd wanneer bevredigende prijzen aan de landbouwers worden gegarandeerd en tevens garantie van afneming wordt gegeven.

3e. gehele of gedeeltelijke mechanisatie van de landbouw moet een punt van zorgvuldige studie uitmaken om de landbouwproductie op te voeren.

4e. het entameren en de uitvoering van evengemelde maatregelen ware zo wel mogelijk in handen van een instantie te leggen.

Het werkprogram van de afdeling voor Handel, Scheepvaart en Industrie is als volgt:

1e. bestudering van vervoermogelijkheden van en naar Curaçao.

2e onderzoek naar de mogelijkheden van verwerking en conservering van landbouwproducten

3e vestiging van industrieën in Suriname;

4e in verband met sub 2 en 3 bestudering van de mogelijkheid van investering van Curaçaos kapitaal in Suriname;

5e bestudering van alle andere economische vraagstukken, welke voor beide Gebiedsdelen van belang zijn of kunnen zijn.

De **Culturele Commissie** bestaat uit 15 leden: R. D. Simons, voorzitter; Dr. J. F. E. Einaar, secretaris; Pater W. Ahlbrink; C. R. Biswamitre; C. F. G. Getrouw; Ds. D. A. Hoekstra; Frater C. Janssen; J. P. Kaulesar Sukul; L. M. Meursinge; Pater F. Morssink; Dr. J. W del Prado; L. R. Rahan; H. L. Schutz; C. J. Vink; A. L. Waaldijk, leden.

Het werkprogram dezer commissie is voorshands gericht op bekendmaking van Suriname op de scholen in het Gebiedsdeel Curaçao. Deze commissie is van mening, dat er een nauwe samenwerking moet bestaan met de pers- en radiocommissie.

De **Perscommissie** bestaat uit 6 leden: Ds. D. A. Hoekstra, voorzitter; Dr. J. F. E. Einaar, secretaris; Ir. J. de Kraker; J. D. Oppenheim; R. D. Simons; W. Kraan, leden. Het werkprogram van deze commissie wordt nader vastgesteld in overleg met de culturele commissie.

De **Radio-commissie** bestaat uit de Heren: J. E. Herrenberg, voorzitter; Dr. J. P. E. Einaar, secretaris; Ir. H. G. J. A. de Geus; S. Mobach; R. D. Simons; Ir. J. J. van Wouw; leden. Het werkprogram zal worden opgesteld in overleg met de culturele commissie.

De **Religieuze en sociale commissie** bestaat uit 8 leden: Pater H. Sol Cssr, voorzitter en vertegenwoordiger van de Rooms Katholieke Gemeente; A. J. Lopes Cardozo, secretaris en vertegenwoordiger van de Portugees Israëlietische Gemeente; I. Agtsteribbe, vertegenwoordiger van de Nederlands Israëlietische Gemeente; Ds. D. A. Hoekstra, vertegenwoordiger Evangelisch Lutherse Gemeente; Ds. D. Mulder, vertegenwoordiger van de Nederlands Hervormde Gemeente; J. Raillard, vertegenwoordiger van de Evangelische Broederschap; Angar Karamatali, vertegenwoordiger der Moslems; Kaulesar Sukul, vertegenwoordiger van de Gemeente der Hindoes. Deze commissie heeft tot taak de godsdienstige belangen in het algemeen te behartigen en zal de sociale toestanden nier en in Curaçao bestuderen en de mogelijkheid van sociale verbeteringen in de beide Gebiedsdelen bevorderen. Deze taak werd gesplitst:

a) **concept godsdienstig werkprogram:** Practisch zal ieder lid van de commissie zowel in Suriname als in Curaçao de godsdienstige belangen van de leden van zijn eigen godsdienstige gemeente behartigen. Voor meer kennis van het andere Gebiedsdeel zal het gewenst zijn, dat de commissies in Curaçao en Suriname elkander periodiek inlichten omtrent bijv. 1e leden-aantal (afzonderlijk de Surinaamse leden der verschillende gemeenten en standplaats en werkkring der geestelijken); 2e stand van de Kerkelijke Gemeenten bijv. bloei van het godsdienstig leven en van sociale verenigingen en liefdewerken (jeugdverenigingen). Misschien is het mogelijk mettertijd een band te leggen en samenwerking te verkrijgen in iedere gemeente. 3e Uitwisseling van kerkelijke bladen.

b). **Concept sociaal werkprogram:** Het bestuderen van een of andere sociale aangelegenheid. Elkaar de resultaten van zulk een enquête mededelen en middelen ter verbetering van wantoestanden voorstellen. Zo mogelijk een gemeenschappelijke gedragslijn aanwijzen in de beide Gebiedsdelen. Mettertijd ook advies en medewerking verlenen bij sociale wetgeving.

Dit zijn de samenstelling en de doelstellingen van de verschillende commissies. Uiteraard hebben de Heren Dr. Desertine, Hr. Elias en Evertsz nog talrijke ervaringen opgedaan, die echter nog tot bezinken en rijpen moeten om zich een juist beeld te vormen van een zo volledig mogelijke samenwerking tussen de beide Gebiedsdelen. In beide Gebiedsdelen is echter de wil aanwezig om iets groots tot stand te brengen, vooral nu dit nog het enig Vrije Nederland is.

Oude grieven moeten vergeten worden en kunnen slechts dienen om mogelijke mislukking te voorkomen. Achter dit alles moet ook de Rijkseenheidsgedachte staan, die beide Gebiedsdelen zo nauw mogelijk verenigd. Uiteraard zal de economische samenwerking het eerst aan de beurt zijn, **want dat is een absolute noodzakelijkheid.** Op dit gebied kan niet gedraald worden. Iedere dag uitstel betekent een groot verlies. „De handen moeten aan de ploeg", zo zeide Dr. Desertine. De economische samenwerking moet zo spoedig mogelijk een feit worden. De beide Comité's in Suriname en Curaçao moeten zo spoedig mogelijk hier een oplossing vinden en deze dan door middel van de Gouvernementen tot uitvoering brengen. Mocht er, wat zeker niet te verwachten is, van een of andere zijde belemmerend worden opgetreden, dan moeten de Comité's rechtstreeks kunnen onderhandelen met de Regering in Londen. Alle tekenen wijzen er op, dat er een vruchtbare samenwerking komen zal.

Dit wil niet zeggen, dat er niet veel werk meer te doen valt. Integendeel, er zullen nog bergen werk te verzetten zijn en binnenkamers zal nog veel gestreden moeten worden om voordelen op te ruimen en vooral het idee bij te brengen, dat de oorlog deze samenwerking absoluut noodzakelijk maakt, niet alleen voor de duur van de oorlog, maar ook voor vele jaren daarna. Nu is het de kans een samenwerking op te bouwen, die de beide Gebiedsdelen onverbrekelijk zal verbinden tot beider afzonderlijke groei en bloei. Nu kan de Rijkseenheid meer dan ooit tot stand komen, niet door eenzijdige offers, maar door voor heden en toekomst vruchtdragende samenwerking.

Nog veel vertelden de Heren Dr. Desertine, Mr. Elias en Evertsz van alles, wat zij voor ondervindingen in Suriname hadden opgedaan. De Heer Ph. Evertsz deelde o.a. nog mede, dat de deviezen in geen geval een belemmering zouden zijn voor samenwerking.

Curaçao.

DE J.P.F.-AVOND.

De kunstavond van de Algemene Surinaamse Vereniging J.P.F. in Roxy is een groot succes geworden. Trouwens, op de wijze waarop men gewerkt heeft moest de voorstelling wel slagen, vooral als in aanmerking genomen wordt, dat een en ander stond onder de beproefde leiding van Max Tak.

De schouwburg was van de eerste tot de laatste plaats bezet toen even over twintig het Mannenkoor met orkest het Wilhelmus opende. Vervolgens zong het koor „Merck toch hoe Sterck" uit Valerius' Gedenck-Clanck en betrad de Heer Wim A. van Kanten het toneel voor het uitspreken van zijn monoloog.

Indien alles ware geweest als dit dan hadden wij hierboven geschreven dat de avond een reuze groot succes geworden was. De Heer Van Kanten wist direct het publiek te boeien met zijn voordracht, waarin hulde werd gebracht aan de mannen die Curaçao verdedigen, waarin de aanval van een vijandelijke duikboot op Curaçao werd beschreven en waarin lof werd toegezwaaid aan den Surinaamsen Marinier Van Niel, die de duikboot met kanonschoten wist te verjagen.

Wij weten niet of de Heer Van Kanten alles zelf dichtte, doch indien dit het geval is dan vragen wij ons af waarom hij dit niet meer gedaan heeft, voor plaatsing b.v. in „De Stoep". Het publiek toonde zijn enthousiasme door een langdurig en luidruchtig applaus.

Het kamer-orkest kweet zich op buitengewone wijze van zijn taak. Max Tak dirigeerde op de hem eigen wijze. Hoe mooi echter de „Gavotte", van Gossec, de „Andante" van Gluck of het „Menuet" van Beethoven ook mochten klinken, boven alles brachten de heerlijke tonen van Schuberts „Serenade" ons in verrukking. De „Serenade" is altijd mooi maar wij konden heus geen woorden vinden voor dit...

Max Tak als solist van het door hem geleide orkestje was subliem: en ademloos luisterde de zaal tot de laatste toon weggestorven was. Hier was het hoogtepunt van de avond, ver en ver boven al het andere. Aan Tak en orkest een woord van dank voor het aangebodene.

De Guitaarsoli van den Heer Van Wilgen waren uitmuntend. Wij bewonderden zijn vingertechniek. Voordat hij kan spelen!

De Heer Amres bleef later op de avond niet ver achter met zijn guitaarspel. Vooral de Wals „Margarita" met piano-begeleiding viel in de smaak.

De gymnastische oefeningen waren af. Dit nummer brengt altijd een zekere vrolijke stemming mee en het Surinaamse zestal maakte er iets bezonders van. Bij het op- en afmarcheren van het toneel klapte het publiek dan ook opgewonden mee op de maat van de muziek. Mensen, die in het dagelijkse leven doodernstig zijn, deden hard mee.

De zangnummers waren goed. Alleen de begeleiding was iets te hard. De Bariton Loth gaf jammer genoeg echter pas op het laatst wat hij kon praesteren.

Bij de J.P.F.-avond voor de radio was hij daarom stukken beter. Loth blijkt dus meer een radio-zanger te zijn. Mej. Del Prado oogstte een donderend applaus met „Chiribiribin".

De balletdansen vielen eveneens in de smaak. Mej. Del Prado bleek behalve een goede zangeres ook een goede danseres te zijn. Haar dans muntte uit, hoewel de matrozendans iets olijks had, dat verkwikkend werkte.

Van de beide één-acters was „De gebroken spiegel" het best. Huetinck als Kobus is een eerste-klasse-komiek, die de imitatiekunst goed verstaat en het publiek deed bulderen met zijn koddige bewegingen. Het amateurisme kwam bij de overige spelers sterk tot uiting.

„Hot Blues" van het mannenquartet vormde een bedreiging voor de rest van de avond. Men late het stuk de volgende maal beter weg, evenals de trompetsolo.

H. (Julius Caesar) del Castillo had de lachers op zijn hand en deed het publiek somwijlen gieren met zijn leuke voordracht.

De declamaties van A. Breeveld waren uitmuntend. „Slaet op de trommele" was goed gekozen. Voorwaar, voor Curaçao zou niet beter passen als Breeveld uit te roepen: „Wordt wakker, want de nood is groot!!"

Breeveld leefde goed mee met „De terugtocht van Napoleon uit Moskou" en schilderde ons levendig de ontberingen in Rusland voor.

Tenslotte besloot het mannenkoor de avond met „De Lindeboom" van Schubert en „Goede Nacht" van Fischer

Onder de aanwezigen merkten wij den Heer C. N. Winkel, Beschermheer van JPF, den Heer Dr. Adolphe J. W. M Desertine, Voorzitter Comité Suriname—Curaçao.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Onderwijzersvereniging „Don Bosco":** Vrijdagmiddag 17 uur draait in Theater Roxy „Joan of Paris" voor de leden van Don Bosco.

— **K.S.C.:** D.S.C 1 — Utrique Fidelis 1 2—0; D.S.C. 2 — Utrique Fidelis 2 1—1.

WERELDNIEUWS.

HULL ONTVANGT LITVINOV.

Cordell Hull confereerde met den Sovjet-Ambassadeur Maxim Litvinov hedenmorgen gedurende 45 minuten en had later een onderhoud met Roosevelt. Litvinov zeide tot verslaggevers, dat hij naar het State Department was gekomen op verzoek van den Secretaris en van hem een „document" ontvangen had. Uit andere bronnen werd later vernomen, dat Hull den Ambassadeur een voorstel had overhandigd, dekkende de steunverleningsovereenkomsten met Rusland. Als uitleg werd gezegd, dat het voorstel erop gericht is de steunverleningsovereenkomsten tussen de Verenigde Staten en de Regering van andere Verenigde Landen (Washington, (AP) 26.5).

RUSSEN BLIJVEN AANVALLEN.

Het Russische leger vocht zich verder een weg van de pas gevestigde posities aan het Charkov-front, terwijl het voortging in een serie van stoten tegen de Duitse fortificaties en elders. Dit was de situatie bij het ingaan van de derde week van het Russisch offensief in de Oekraïne.

Naar vermeld wordt, zouden de Russen en Duitsers thans worstelen om het bezit van natuurlijke geschikte punten. De Duitsers boden koppig weerstand en groeven zich in bij elke voordelige positie, doch de Russen schenen het initiatief te behouden.

De slag ontwikkelde zich rond dorpen, die in de berichten slechts worden genoemd met de letter N. Een bericht van „Pravda" zeide, dat „dorpen, die tot nu toe onbekend waren, thans het toneel zijn van grote botsingen tussen regimenten en divisies", om hun tactisch belang. De Duitsers wierpen een nieuw gevechtsvliegtuig in de strijd. Dit is de Messerschmitt 115, een gemoderniseerde uitgave van de ME109, teneinde het hoofd te bieden aan de toenemende kracht van de Rode luchtmacht. „Rode Ster" zeide, dat de ME115 een langer fuselage had, een machtiger motor en een grotere snelheid dan de ME109, doch dat de Sovjet-gevechtsvliegtuigen hoger kunnen klimmen (Moskou, (AP) 26.5).

3000 JAPANNERS BIJ BESTORMING KINHWA GEDOOD.

Een Chinese zegsman maakte hedenavond bekend, dat de Japanners 3000 man verloren in vruchteloze pogingen om de hoofdstad Kinhwa van de provincie Tsjekiang te bestormen van drie kanten (Tsjenking, (AP) 26.5).

BRAZILIE ZAL HET NIET VERGETEN.

De Braziliaanse dagbladen hadden het nieuws van de torpedering van de „Comandante Lyra" in de kop met redactionele commentaren, waarin de aanval wordt toegeschreven aan „de Duitse woede tegen de Braziliaanse houding van solidariteit, welke op de conferentie van Rio de Janeiro werd aangenomen". Hieraan werd toegevoegd: „Het Braziliaanse volk zal niet vergeten." De Noordamerikaanse Ambassadeur Jefferson Caffery, die op een vliegtocht is naar de binnenlandse steden Sao Paulo en Belehorizante, keert om 16 uur per vliegtuig naar Rio terug (Rio de Janeiro, (AP) 26.5).

PRADO VERTREKT UIT VENEZUELA.

President Prado van Peru vertrok per vliegtuig uit La Guayra naar Barranquilla. Prado vertrok temidden van uitgebreide ceremonies, waarbij hij afscheid nam van Medina en het gehele cabinet. Prado zal Barranquilla 1 dag bezoeken en Bogotá 2 dagen alvorens hij naar Lima terugkeert (Caracas, (AP) 26.5).

DE „BLAKELEY" GETORPEDEERD.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit: „Caraïbisch gebied: Het Noordamerikaanse schip „Blakeley", een torpedojager van Wereldoorlog I, werd beschadigd door een torpedo van een vijandelijke duikboot in de Caraïbische Zee.

De „Blakeley" bereikte een haven, terwijl 10 leden van de bemanning worden opgegeven als vermist en 6 als gewond. De gewonde mannen zijn in een hospitaal ondergebracht en de naaste bloedverwanten van de gewonden en vermisten worden in kennis gesteld, gelijk de inlichtingen worden ontvangen in het Departement van Marine. Er is niets te vermelden van andere gebieden" (Washington, (AP) 26.5).

[De „Blakeley" is op Curaçao een goede bekende — Red.].

DUITSE DUIKBOTEN VAN 3000 TON.

Berichten van het Europese vasteland deelden mede, dat de Duitsers duikboten van 3000 ton hebben ontwikkeld, welke 2 kanonnen van 8 duim meevoeren en 14 torpedo's voor aanvallen op lange afstand. Naar men meent, worden zij in groepen gezonden om de scheepvaart langs de Oostkust der Verenigde Staten te hinderen. Marine-kringen te Londen zeiden, dat de berichten „zeer goed waar kunnen zijn" (Londen, (AP) 26.5).

Nederland.

ALLERLEI MEDEDELINGEN UIT ONDERDRUKT NEDERLAND.

Het volgende is een samenvatting van allerlei dingen die uit Nederland bekend werden gedurende de laatste paar weken, voornamelijk via Nederlandse couranten en radio-uitzendingen!

Nu het den Duitsers niet naar den vleze gaat en zij in Nederland hevige strijd te voeren hebben tegen sabotage en smeulende opstandigheid, moeten bij wijze van bliksem-afleiders, natuurlijk volgens nazierecept de Joden het ontgelden. Blokzijl kondigde via Radio-Hilversum aan dat nieuwe maatregelen tegen de Joden in de maak zijn: zij zullen evenmin als zij gebruik mogen maken van openbare badgelegenheden en evenmin als zij toegelaten worden in parken en bioscopen, binnenkort ook geen gebruik meer mogen maken van trams en treinen en andere openbare middelen van vervoer. En verder mogen zij nog maar op bepaalde uren inkopen doen in winkels.

Om de gemene plagerij op de spits te drijven mogen zij slechts in winkels van N.S.B.'ers inkopen doen. Hoe het Nederlandse volk hierop reageert, blijkt wel heel duidelijk uit het anti-semietische blad De Misthoorn (van 9 Mei) waarin verteld wordt dat de twaalf Joden die in het stadje Weesp woonden dit plaatsje moesten verlaten en hoe honderden niet Joodse Weespéraars hen naar het station uitgeleide deden.

De Misthoorn vertelt woedend dat op het station een groot bord stond waarop geschreven was: „Tot weerziens" en hoe de andere Weesperaars de koffers van hun Joodse medeburgers droegen. Verder vertelt de Misthoorn dat de christelijke onderwijzer Bouwhuys te Weesp de klas binnenkwam met een gele Davidster in de hand en zeide: „Kinderen, alle Joden moeten zo'n ster dragen. De Weesperaars moeten net zo doen als de Amsterdammers en hun hoed afnemen, wanneer zij een Jood met zo'n ster tegen komen. De Misthoorn eist het onmiddellijke ontslag van onderwijzer Bouwhuys.

Op 16 Mei is de NSB'er Dr. Croin geinstalleerd als president van de „Artsenkamer". Hij zeide nog eens uitdrukkelijk dat de artsen zich op het rassenstandpunt zullen moeten stellen en dat de artsen van hun beroepsgeheim zullen moeten worden ontheven „wanneer de belangen van de nieuwe orde" dit eist.

Het bericht dat de „Duitsers van plan zouden zijn niet minder dan drie millioen Nederlanders (een derde van de gehele bevolking) naar Rusland over te brengen", heeft in Nederland schrik en ontsteltenis gebracht en iedereen vraagt zich af waartoe zulk een voornemen, dat het onderdrukte volk eenvoudig als vee beschouwt, toe zal leiden.

Inmiddels waarschuwden de Duitsers via Radio-Hilversum het Nederlandse volk tegen verdere daden van sabotage: „de teugels zullen strakker worden aangetrokken" zo zeide de Nederlandse stem met Duits accent „en nu zal het oog om oog en tand om tand gaan, met dien verstande dat voor iedere tand een heel gebit zal worden uitgeslagen".

Blokzijl heeft jongstleden Zaterdag ook weer gewaarschuwd vooral tegen sympathiebetuigingen jegens Joden, tegen handelen op de zwarte markt en tegen „hulpverlening aan den vijand". Hij sprak er zijn verontwaardiging over uit dat zovelen op allerlei wijzen den Joden hun sympathie betuigen.

Onlangs zijn enige gemeenten in Zuid-Limburg zwaar beboet omdat plakkaten met „voor Joden verboden" van café's en bioscopen waren afgerukt, zonder dat de daders achterhaald konden worden.

Dat de Christenen het zeer moeilijk hebben bleek uit een polemiek die onlangs werd gevoerd tussen het weekblad „De Misthoorn" en het r.k. weekblad „De nieuwe eeuw". In dat laatste blad is een serie artikelen verschenen van de hand van Geert Ruygers, vroeger redacteur van het opgeheven blad „De Unie". Ruygers had onder andere geschreven „het Christendom is het hart en de ziel van de Europese geest en de Europese cultuur en gedurende vele eeuwen maakte de christelijke traditie Europa anders en beter dan de rest van de wereld". De Misthoorn gaat hiertegen te keer en noemt het christendom „een dwangbuis dat de ontwikkeling van de Germaanse cultuur in hevige mate hinderde". Het blad eindigt zijn repliek met de woorden: „het is te enenmale onbelangrijk of het christendom al of niet deel zal hebben aan de opbouw van het nieuwe Europa.

Met de voeding gaat het steeds slechter in Nederland. Er wordt hevig propaganda gevoerd voor allerlei vervangingsmiddelen met mooie namen: „boter-verbeteraar" — brood verbeteraar" en namen waarin de woorden „Cacao" „Melk" „room" „bief" voorkomen zonder dat die voedingsmiddelen in werkelijkheid in de vervangingsmiddelen voorkomen. Van rijkswege wordt het gebruik van gerookt haaienvlees gepropageerd. Schoenen worden nog alleen gerepareerd met hout, karton en het doek van oude paraplu's en parasols en zelfs met... film!

Inmiddels duurt, ondanks de harde Duitse maatregelen en bedreigingen het onder- en bovengrondse verzet van het Nederlandse volk voort. Enige korte, doch veelzeggende berichten illustreren dit wel zeer duidelijk: De families van niet minder dan 120 Enschedé-ers die in Maart naar concentratiekampen in Duitsland waren gebracht ontvingen, tegen Mei, mededeling van Duitse autoriteiten dat haar gevangen familielid „een natuurlijke dood" was gestorven, het betreft voornamelijk artsen, advocaten, leraren en onderwijzers. Achttien Apeldoornse bioscoopbezoekers werden tot hechtenis en boeten veroordeeld wegens fluiten en sissen gedurende de vertoning van een nazie-film. „Volk en Vaderland" protesteert tegen de anti-nazie houding van het grootste deel van Almelo's politiecorps en eist het ontslag van commissaris Piet Braster. En tenslotte nog enige, thans gangbare, prijzen, zoals die geadverteerd worden in „het volk" van 13 April: een tweedehands rijwiel ƒ 250.— een paar tweedehands damesschoenen ƒ 25.— een naaimachine ƒ 350.— een stel van zes stoelen ƒ 400.—

ARM NEDERLAND.

De vooraanstaande N.S.B.'er, de dubbele verrader Dr. R. van Genechten, heeft onlangs op een vergadering te Groningen gesproken over een algemene herziening der Nederlandse Wetgeving. Hij bepleitte een nieuwe provinciale indeling in vijf of zes provincies. Hij verklaarde zich voorstander van de weder-invoering van de doodstraf in het strafrecht, het invoeren van de Duitse rassenleer ten aanzien van de huwelijkswetgeving om het verhinderen van geboorten bij lichamelijk of geestelijk ongeschikten.

ALS DAT NIET HELPT....

De Duitsers trachten het Huis van Oranje tevergeefs uit de gedachten van het Nederlandse volk te verdringen. Thans zijn ze weer met een nieuwigheid gekomen: op grote vergaderingen hangen tegenwoordig vlaggen met de beeltenissen van de graven van Hoorn en Egmont, van De Ruyter, Rubens, Van Dijk, Rembrandt, en......... Paul Kruger.

SABOTAGE.

Dezer dagen is een trein ontspoord tussen Zaandam en Amsterdam. De schade was zeer groot. De politie heeft vastgesteld, dat hier sprake is van sabotage.

BUITENLAND.

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **Londen:** Tijdens de Spaanse burgeroorlog werden 400 kerken verwoest. Dezer dagen deelde Radio Vaticaan mede, dat 26 kerken geheel herbouwd zijn en 181 gerestaureerd. Bovendien werden nog 30 kloosters, ziekenhuizen en andere religieuze instellingen, opnieuw in gebruik genomen.

— **Londen:** De Katholieke Aartsbisschop van Glasgow, Zijne Hoogwaardige Excellentie Donald Mackintosh, is een felle campagne begonnen tegen de groeiende stroom van zedeloze lectuur in zijn diocees. Hij wordt hierbij gesteund door vele niet-katholieken, die van de Overheid eisen, dat een einde worde gemaakt aan het bederven der zeden.

— **Tsjungking:** Groot gebrek aan voedsel en vooral aan rijst heerst er in de provincie Kweilin van Zuid China. De missionarissen wachten met grote spanning op de rijstoogst, die de bewoners slechts redden kan van hongersnood. De ellende neemt nog toe door de grote vloed van vluchtelingen, die blootsvoets en uitgehongerd de streek binnenvalt. De aanvoer van rijst uit Indo China, die andere jaren steeds de tekorten aanvult, is tot dusverre achterwege gebleven.

— **Chicago:** In al de parochies van het Aartsbisdom Chicago werd een brief voorgelezen van Zijne Hoogwaardige Excellentie, Monseigneur A. Stritch om samen te werken met de Regering tot het inzamelen van oude metalen en benodigdheden voor de oorlogvoering.

— **New York:** Volgens de laatste officiële gegevens van 1938 over de Katholieke Kerk in Japan werken 2497 Priesters, Broeders en Zusters in het Japanse Keizerrijk. Meer dan de helft, 1.333, zijn Japanners van geboorte. Onder Japan wordt hier ook begrepen Korea, Formosa en de Marianne- en Caroline eilanden. In het eigenlijke Japan zijn 416 Priesters, waarvan 117 Japanners van geboorte, werkzaam en bovendien nog 105 Broeders en 1253 Zusters.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen (spoed):** Een bericht uit Stockholm deelt mede, dat volgens Russische berichten, Timosjenko's strijdkrachten zijn doorgebroken aan de flank van de Duitse wig aan het Izyum-Barvenkovo front.

— **Londen:** Een bericht uit Moskou deelt mede, dat Timosjenko's troepen, die tegenaanvallen doen in de bult van Charkov, thans oprukken in „een belangrijke sector" van het Izyum-Barvenkovo front. De tegenaanval heeft het voornaamste Duitse offensief tot staan gebracht.

— **Rome:** Het Italiaanse Hoofdcommando zegt, dat twee golven van Britse bommenwerpers in de afgelopen nacht brisant- en brandbommen wierpen op Messina, Sicilië. 7 Personen werden gedood en 26 gewond.

— **Rome:** Het Italiaanse Hoofdcommando zegt, dat een Italiaanse duikboot een Noordamerikaanse kruiser in de Atlantische Oceaan in de ochtend van Zaterdag met 2 torpedo's getroffen heeft.

— **Berlijn:** Het Duitse communiqué beweert: „De vernietiging van de Sovjet-legers, welke omsingeld waren ten Zuiden van Charkov, heeft snel voortgang. Na nieuwe en vruchteloze pogingen om uit te breken, werd de weerstand van den vijand, die tot nu toe koppig vocht, gebroken.

— **Londen:** Een militaire commentator zeide, dat er geen tekenen zijn, dat 3 Russische legers omsingeld zijn of dat een Duitse penetratie door Izyum diep genoeg is om Timosjenko's legers rond Krasnograd te dwingen zich terug te trekken.

— **Mexico:** Mexico, dat op het punt staat de oorlog te verklaren aan de as, schenkt nauwkeurig de aandacht aan de gebeurtenissen in Brazilië, terwijl de bladen op de eerste bladzijde het nieuws van Brazilië verschaffen en de reactie publiceren op de aanval op de „Comandante Lyra". Alle bladen publiceerden op de voorpagina het nieuws van het tot zinken brengen der nazie-duikboten nabij de Braziliaanse kust, doch hierop werd geen commentaar geleverd.

— **Bern:** Een parade van Franse fascisten te Beziers in onbezet Frankrijk werd opgebroken door Geallieerd-gezinden in een straatgevecht, waarin ongeveer 1500 personen gewikkeld waren, terwijl de politieke besprekingen te Vichy zich concentreerden op een mogelijke regeling van Italië's territoriale eisen. Inlichtingen uit de bezette zone deelden mede, dat het gevecht te Beziers, vlak bij de kust ten Westen van Marseille, beëindigd werd door tussenkomst van de Politie.

„FANTASIA".

—o—

G.S. schrijft:

Drie en vijftig weken had „Fantasia" gedraaid in New York City, toen wij erheen zijn gegaan. Het is niet moeilijk om in de omgeving van Broadway het juiste theater te vinden, want de tingel-tangel-sfeer van het amusementsleven ter plaatse ten spijt, zorgen de lichtreclames er altijd voor, op grote afstand een geweldige wegwijzer te zijn, hetgeen ook met „Fantasia" het geval was.

En in een ietwat excentrisch gelegen bioscoop, een tiental straten boven Times-Square, hebben wij een film gezien of beter, een concert gehoord, zo wonderlijk als nooit te voren!

Jaren geleden gaf het Utrechts Stedelijk Orkest (U.S.O.) wel eens een schoolconcert en dan verscheen wijlen Evert Cornelis persoonlijk op het podium voor het geven van een uitleg, met de piano geïllustreerd.

Dat was goed en wij waren machtig geïnteresseerd in de motieven van het classieke programma, dat volgde.

Maar toch bleef er iets onbevredigends bestaan tussen ons en de muziek, want wij hadden de uitleg begrepen, doch de muziek niet „ondergaan" en dat is ons eerst duidelijk geweest, toen Cornelis eens zeide: „En toch jongelui, wat ik hier doe, is eigenlijk verkeerd, want muziek — je kunt er niet over praten —, maar je moet motieven en klanken kunnen beleven en ondergaan."

Dit nu, is het streven van Walt Disney geweest, met zijn concert-film „Fantasia", die een wonder werd van de synthese van klank en kleur, gedreven door de dynamiek van de beweging: sereen, sprookjesachtig, speels, wild en dreigend en aan het einde devoot, Beweging, klank en kleur, zijn de drie elementen, waaruit Disney zijn filmproduct heeft opgebouwd.

Hij heeft daarbij aan Beethoven gedacht, die meer „purper en goud" wilde in bepaalde gedeelten van zijn werk, maar ook zijn eigen scheppingen bleven hem bij en daarom verontschuldigde Disney zich, sprekende over Fantasia: „Perhaps Bach and Beethoven are strange bedfellows for Mickey Mouse, but it's all been a lot of fun, and I want to thank Leopold Stokowski, Deems Taylor and all my coworkers for holding my head up when the water got too deep" *)

Muzikaal gesproken is Fantasia een concert en wel een concert met een bijna overladen programma van een aantal bekende achttiende- en negentiende-eeuwse classieke nummers en de moderne Stravinsky „Rite of Spring". Het Philadelphia-orkest concerteert en Leopold Stokowski is de dirigent. Op het toneel verschijnt een rustig en een vriendelijk man, die een ieders vertrouwen wekt en grapjes maakt met een instrument, doch daarnaast de selectie bespreekt op een wijze, zoals volgens alle Amerikanen, alleen Deems Taylor dat kent. Dan speelt het orkest en komen de fantasieën van Disney op het doek en dansen de klanken en kleuren om ons heen en het verging ons als de kinderen, wanneer moeder uit het sprookjesboek met plaatjes vertelt.

Bachs „Toccata and Fugue in D Minor" blijft in de serene sfeer van de absolute muziek en een wisselend bouwwerk verschijnt op het doek, gekleurde patronen van mathematische zuiverheid, een interpretatie, die van stonde af aan, boeit.

Dan komt het sprookje van „The Nutcracker Suite" van Tchaikovsky met de dansende elfjes en de bloemen uit het bos.

Er waren ook geruchten in New York; zelfs in New York: en er was een Fantasia-gerucht over den puriteinsen Amerikaansen filmcensor, die aanvankelijk Walt Disneys product verboden hebben zou, vanwege de daarin gemaakte propaganda voor naaktcultuur. De kleine elfjes hadden geen jurkjes aan, zoals dat een fatsoenlijk elfje betaamt en na moeizame arbeid werden er streepjes getrokken over de broze lijfjes van de „dewdrop fairies", die thans aan den volke verschijnen, gekleed in een perfect badcostuum.

Bij Dukas (L'apprentice Sorcier) komt Mickey Mouse, een ondeugend ventje, dat toveren wil en daarna het hoogtepunt van het gehele programma, althans uit een filmoogpunt bezien: „The rite of Spring".

Kan men zich gedurende het gehele concert nauwelijks losmaken van de persoonlijke visie van Disneys geest op de muziek, bij Stravinsky is deze interpretatie zo geweldig en zo sterk, dat de Rite of Spring volkomen ondergeschikt wordt gemaakt aan de geboorten van werelden op onze planeet, een conceptie van een fantastische geest, die de film Fantasia daarom alleen al tot een meesterwerk maakt. De strijd van de enorme dieren uit een voorwereldlijke tijd, de ondergang van het ras der dinosauren en de cosmische rampen in het heelal, worden nimmer ridicuul en het is, zoals een Amerikaans recensent heeft gezegd: „alsof er een newsreel is gemaakt, een ooggetuigeverslag door een bezoeker van Mars, in de vroege dagen van onze aarde."

Na de pauze komen de Pastorale Symphonie van Beethoven, „the Dance of the Hours" van Ponchielli, Moussorgsky's „Night on the bald Mountain" en tenslotte het „Ave Maria" van Franz Schubert, waarvan het eerste nummer ongetwijfeld het zwakste in het gehele concert moet worden genoemd. Het spel van centaurs en centaurettes, van faunen en cupido's rond Pegasus en de Olympusberg, moge vriendelijk en landelijk zijn, het peil van vóór de pauze wordt niet bereikt en misschien treft hier zelfs Beethoven wel een weinig blaam, wiens Pastorale wellicht niet zijn sterkste werk moet worden genoemd.

In het volumineuze ballet van Ponchielli komen de olifanten en alligators op het doek en kan heel even de indruk van gewilde clownerie ontstaan, de humor van het amusementsfilmpje met dwaze grollen in een vóórprogram.

Bij „The night on the bald Mountain" keert de sfeer van de Rite of Spring terug, alhoewel niet in zulk een geweldige vorm, dan toch overtuigend en ernstig en het is in dit gedeelte dat de kleur op het doek absoluut domineert. En na dit hellevuur van wanhoop en boosheid, sluit het concert in de gothieke bogen van een vervormend woud en klinkt het Ave Maria als de oplossing van Moussorgsky's eeuwige conflict, de strijd tussen Goed en Kwaad.

Toen wij Fantasia verlieten, ontstond er een principiële vraag en wel deze: „Is in Fantasia aan de film niet te veel en aan de muziek niet te weinig eer aangedaan?"

Wij hebben die vraag niet terstond beantwoord, omdat wij niet behoren tot diegenen, die in de muziek de uitsluitende, alleenzaligmakende en vooral geheimzinnige kunst willen zien, aan de geijkte uitingen waarvan niemand tornen mag.

Misschien is het beter de vraag onbeantwoord te laten en alleen maar te denken aan Walt Disneys fantastisch doel: Wij hebben een film gehoord en wij hebben muziek gezien!

*) Van „Fantasia" is een uitvoerig programma uitgegeven door Walt Disney Productions, waarin onder meer de geschiedenis van de totstandkoming van het filmwerk wordt vermeld en waarin de bovengenoemde opmerking van Disney voorkomt.

Begroting 1943

Memorie van Antwoord.

Algemene Beschouwingen

III.

De bootwerkersstaking op Aruba.

De mededeling, dat indertijd 2 schepen der KNSM in Aruba aankwamen en vandaar naar Curaçao vertrokken zonder de levensmiddelen, welke zij voor Aruba aan boord hadden te lossen, met uitzondering van wat waren uit de koelkasten, is niet juist. Beide schepen arriveerden in Oranjestad op Vrijdag 27 Februari. Het ene schip loste zijn gehele lading en vertrok des Maandags naar Curaçao; het andere schip loste 52 ton levensmiddelen en ging naar Curàçao door met 160 ton stuk goed en 120 ton cement.

De reden van doorzending van dit laatste schip zonder dat het al zijn lading gelost had, mag thans wel als bekend worden beschouwd. De bootwerkers eisten een loonsverhoging van 50%, terwijl de KNSM anderzijds een verhoging van 20% aanbood. De bootwerkers waren niet genegen dit aanbod te accepteren zodat de KNSM meende haar schip niet langer aan oponthoud te kunnen blootstellen en opdracht gaf tot vertrek naar Curaçao, daarbij gebruik makende van haar rechten als voorbehouden in het connossement.

Toen de bizonderheden van het loonsconflict aan het Bestuur volledig bekend waren, heeft het niet geaarzeld onmiddellijk in te grijpen. De lading, die op Curaçao gelost was, werd naar Aruba doorgezonden en de lonen bij Gouvernementsbeschikking dd. 20 Maart no. 1612 vastgesteld. Bij aankomst van de teruggezonden lading, waren deze lonen echter nog niet bepaald en werd deswege gelost door werklieden van het Departement van Openbare Werken, die door de K.N.S.M. betaald werden tegen het vroegere havenarbeidersloon plus de door de K.N.S.M. aangeboden 20% verhoging.

Eventuele reclames van schade op de lading dienen, naar de mening van den Gouverneur, op de gewone wijze bij de scheepvaartmaatschappij te worden ingediend.

De uit Amerika aangevoerde ladingen voor Aruba worden uiteraard niet langer dan strict noodzakelijk is op Curaçao opgeslagen. Voor dadelijke doorzending is niet altijd scheepsruimte beschikbaar.

Naar aanleiding van de opmerking, dat door de K.N.S.M. lading voor Aruba geweigerd zou zijn, kan worden geantwoord, dat de K.N.S.M. op zich genomen heeft zoveel als in haar vermogen ligt voedingsmiddelen en andere lading, die van primair belang is voor de bevolking, per allereerste gelegenheid voor verscheping aan te nemen.

Daarentegen moeten andere waren vaak geweigerd worden en wachten op latere afvaarten.

Het Bestuur is van oordeel, dat zowel Curaçao als Aruba in het algemeen tevreden mogen zijn over de aanvoer.

Het Bestuur protesteert tegen de bewering als zou de genomen beslissing inzake de loonquaestie der havenarbeiders herzien zijn geworden, omdat de terzake ingestelde commissie van een ongewenste samenstelling zou zijn geweest. Dit is in genen dele juist. De herziening betrof uitsluitend de redactie van de beslissing; ten aanzien van het principiële punt, de vaststelling der lonen, is generlei wijziging aangebracht.

Voorzieningen voor de Zeevarenden.

Een besluit inhoudende veiligheidsvoorschriften voor de scheepvaart zal binnenkort gereed komen. Instelling van een scheepvaartinspectie, waarmede voorlopig één persoon zal worden belast, ligt hierbij in het voornemen. Een Zee-ongevallenregeling is in concept gereed.

Visserij.

Van deskundige zijde wordt het niet mogelijk geacht om onder de bestaande omstandigheden een aan de eisen des tijds voldoend visserijbedrijf op te zetten. Met het oog op de voedselvoorziening worden echter maatregelen overwogen om tot tijdelijke voorzieningen te komen.

Zout.

De zoutexploitatie op Bonaire geeft reden tot grote voldoening.

Nopens uitgifte van een zoutconcessie op St. Maarten zijn onderhandelingen gaande.

Het Drinkwater.

De drinkwatervoorziening op Curaçao en Aruba is in de laatste tijd tengevolge van de langdurige droogte, waardoor grote schaarste aan goed putwater is ontstaan; door grote toeneming van waterlevering aan militaire kampen en het lang uitblijven van de bestelde machinerieën voor de uitbreiding van de destillatie-inrichting op Aruba een moeilijk vraagstuk geworden. Voor Aruba zal spoedig verbetering komen, daar de bestelde installatie ontvangen werd en vermoedelijk nog vóór eind Juni in bedrijf kan worden gesteld.

De inlichtingen door uw College verkregen, dat de Lago niet meer bijspringt met 80 ton water per dag voor de distributie door de waterleiding berusten waarschijnlijk op een misverstand. Tot heden is er geen verandering gekomen in de hulp, welke het waterleidingbedrijf van de Lago ontvangt. Een woord van dank aan deze Maatschappij voor de hooggewaardeerde medewerking, welke reeds ondervonden werd en nog steeds wordt ondervonden, is hier zeker op zijn plaats.

De Proefboringen.

Ongeveer twee maanden nadat met een Amerikaanse aannemersfirma een contract inzake de grondboringen was afgesloten, berichtte deze firma, dat zij niet aan haar verplichtingen kon voldoen tengevolge van de omstandigheid, dat zij in de oorlog verscheidene krachten heeft verloren, die niet te vervangen zijn.

De Directeur van Openbare Werken heeft tijdens zijn verblijf in New York een andere betrouwbare firma bereid gevonden als onderaannemer op te treden. Een nieuw contract is daarop gesloten. Zodra deze firma de nodige vergunningen van de Amerikaanse autoriteiten zal hebben ontvangen, zal zij personeel en materieel naar Aruba zenden. Hieraan kan worden toegevoegd, dat een spoedige verlening van vorengenoemde vergunningen in uitzicht is gesteld.

Ongeschikt water.

Het debiet van de bron van Fontein is al te zeer afhankelijk van de regenval om voor exploitatie door het waterleidingbedrijf te worden benut. In de droge tijd levert zij een zeer geringe hoeveelheid water. Dit water heeft een betrekkelijk hoge hardheid en vrij groot chloorgehalte. De chemische samenstelling van het water zal nog minder gunstig worden bij uitbuiting van die bronnen. Op vorenstaande gronden alleen is het reeds duidelijk, dat deze bron niet voor waterleiding-exploitatie in aanmerking komt.

De pijpleiding van Bringamosa naar Balasji doet reeds dienst voor aanvoer van het onontbeerlijke spoelwater voor het bedrijf op Balasji en kan niet gemist worden.

De putten bij de plantage van den heer Ecury liggen in hetzelfde vanggebied als de putten van de Eagle. Het water van de laatstgenoemde putten heeft een hardheid en chloorgehalte, verre boven het toelaatbare gebruik als drinkwater. Ook het debiet dezer putten is zeer beperkt.

Een dubbel distributienet te duur.

Het uitvoeren van het aanbevolen denkbeeld om putwater te gebruiken als spoelwater, zou medebrengen, dat een dubbel distributienet voor het waterleiding-bedrijf moet worden aangelegd met de nodige popinstallaties en watertorens. De kosten daaraan verbonden, zullen dermate hoog zijn, dat een uitvoering van dit denkbeeld niet kan worden gedacht.

Ingezonden Stukken in de „Amigoe".

Naar de juistheid van de in de Amigoe di Curaçao opgenomen ingezonden stukken wordt een onderzoek ingesteld.

Water voor de Bevolking.

Wat betreft het beschikbaarstellen van water voor de bevolking diene het volgende.

De leden hier aan het woord verwarren blijkbaar het bedrijf van de waterleiding en de kosteloze watervverschaffing door middel van publieke putten in de buitendistricten. Elke aangeslotene op de waterleiding kan onder normale omstandigheden zoveel water uit zijn leiding betrekken als bij voor zijn gebruik nodig acht. Met het oog op de heersende waterschaarste, waardoor de waterleiding ook dienstbaar moet worden gemaakt aan gedeeltelijke voorziening van drinkwater van de buitenbevolking, moesten voor de aangeslotenen beperkingen worden ingevoerd bestaande in verhoging van de waterprijs voor het **meerverbruik** en beperking der distributie-uren.

De bevolking buiten is tot dusver aangewezen op eigen of publieke putten en er zijn geen bezwaren gemaakt tegen het leveren van water uit de distributieleiding aan trucks voor verkoop in de buitendistricten aan degenen, die voorkeur geven aan leidingwater boven putwater.

Ook deze verkoop aan trucks moest in verband met de toenemende waterschaarste enigszins worden beperkt. Aan de uitdieping van de bestaande publieke putten ter verhoging van het debiet en moderniserng van deze wijze van waterverschaffing wordt gewerkt.

Water voor de Zusterschool op Sta Cruz.

Met de Zusterschool op Sta Cruz is een regeling getroffen, waarbij telkens op kennisgeving van het hoofd der school, dat er water nodig is, de waterleidingsdienst zorg draagt, dat een truck naar de school toegaat en een of meer ladingen water verkoopt. Er bestaat geen bezwaar, dat eenzelfde regeling wordt getroffen voor de school te Noord.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Naar aanleiding van het ingezonden stuk voor ontevredenheid bij de C.P.I.M. in de Amigoe.

Aannemende dat het dwaasheid is van de Amigoe-redactie om een dergelijk stukje op te nemen, al is het dan een verklaarbare en would-be democratische dwaasheid. Nu er van geen enkele zijde op gereageerd is door prominente personen, waarschijnlijk omdat ze zich daarvoor te hoog achten, het is toch nodig dat er een waarschuwend woord geuit worde.

De heer Romny en met hem zijn vrienden, schijnen enige grondslagen van de samenleving niet te begrijpen, of ze vergeten er rekening mede te houden. Die samenleving der mensen is verdeeld, er zijn groepen en categorieën, grof weg te onderscheiden in zwervers, arbeiders, middenstanders en grote Pieten. Zo ver we na kunnen gaan, is dat altijd zo geweest, en onder alle rassen, in alle werelddelen. Misschien doet dat onprettig aan, maar het beste is je er bij neer te leggen en te proberen je eigen positie zo goed mogelijk te maken, als je daartoe in staat bent. Maar iedereen heeft verschillende capaciteiten en kansen.

Velen van de door Romny bedoelde opperwezens zijn geboren in Nederland, in hele kleine huisjes, in nauwe straatjes van hele kleine stadjes en hun vaders brachten lonen thuis, waarvan Romny raar zou kijken. Die vaders en moeders vonden dat niet zo prettig en hoopten voor hun kinderen op beter en ze lieten hen van hun armoede scholen bezoeken, en brachten daar offers voor. Velen konden wat bereiken. Ze werkten daarvoor, studeerden, ontzegden zich een hoop dingen. Later verlieten ze hun land, hun familie en vrienden en gingen in de tropen werken. Daar werden ze heen gehaald om hun capaciteiten, zowel de vakarbeider als de opzichter en de kantoorman, capaciteiten, die in de tropen, hier op Curaçao niet te vinden waren.

Ze worden goed betaald. Was dat niet zo, dan bleven ze in Nederland of zochten elders hun fortuin. Ze zijn er ook voor in de tropen, wat hun leven zwaarder, misschien korter maakt. Zij missen veel wat met geld wordt vergoed, waarvan overblijft en waarmede ze naar hun land hopen terug te keren. Mag afgunst uw ogen verblinden, zie de werkelijkheid Romny! Opperwezens en minderwaardige wezens. Is een arbeider, waar ook, een minderwaardig wezen, omdat hij geen baas, of opzichter of kantoorman is? U ziet toch ook onder de zg. opperwezens verschillende rangen en standen, waaronder het ook zo heus niet toegaat. U ziet toch ook onder Curaçaoënaars en Surinamers rangen en standen, zijn de lagere rangen minderwaardig? Ze brengen meer of minder loon op naarmate hun kunnen en kansen.

Kunt u het met recht conservatieve idealen noemen als men nuchter de stand van zaken erkent? Had u werkelijk verwacht, dat in een onvolmaakte wereld, met onvolmaakte mensen deze verhouding volmaakt zou zijn? Macht brengt nu eenmaal aanzien, ook machtsmisbruik, haken en ogen, maar het is er altijd geweest en overal. Werkelijk, die ontevredenheid is afschuwelijk en betreurenswaardig en een verstandig woord, een waarschuwend woord is van pas. Ontevredenheid, aan de andere kant, is een motor voor vooruitgang. Daar komt echter nog wat bij. Kennis, studie, redelijkheid, begrip zijn nodig om deze ontevredenheid tot een goed werkende machine te maken.

Schieten u en velen uwer vrienden daar niet in te kort Heer Romny? De C.P.I.M., door de ondernemingsgeest van de grote Pieten heeft op Curaçao welvaart gebracht. Nog steeds komen van heinde en ver mensen graag op Curaçao werken, omdat het hier beter is dan bij hen thuis. Ze willen het nog beter. O.K. Maar naast de voordelen van het moderne industriële leven zullen ze ook de nadelen mee moeten nemen, een arbeidersparadijs is het hier niet en dat is het nergens. En dat kan waarschijnlijk niet ook, want anders was het wel hier of daar geweest en was u daar heen gegaan.

Misschien mag dat niet gezegd worden, maar het waren de ondernemersaandeelhouders en directeuren, die hier de C.P.I.M. brachten. Momenteel zitten ze in moeilijkheden, want het is oorlog. Zij lijden verliezen aan installaties, schepen, handel.

Vindt u, Heer Romny, het nu de juiste tijd om ontevreden te zijn en er mee te koop te lopen? Of moet er van de gelegenheid geprofiteerd worden? Ga dan varen, dan profiteert u direct van de oorlog, u krijgt dan oorlogsbonus van zoveel pond sterling.

De vorige oorlog is behoorlijk oorlogswinst gemaakt, er is met geld gesmeten en er is geld verdiend. De verschillende regeringen voorkomen dat nu, dit is de reden, dat er nu geen kans is. Is dat goed of niet?

De geallieerden zijn langer in oorlog dan Amerika, hebben meer verloren. Aruba is vlak bij Amerika, wij zijn aangewezen op Europa. Ziet u het verschil? Wij zijn een rang later dan Aruba, minderwaardiger, volgens uw redenatie. En we zullen het er mee moeten doen, denk ik. Maar uw 15% zijn toch veilig?

Is de door u bedoelde ontevredenheid redelijk, verantwoord? Gebruik uw capaciteit om er de reden van te doorgronden en het recht. En vermeng zijn ras niet met de plaats, die een man in het arbeidsproces inneemt.'

Sir Henri Deterding en August Kessler en zovele grote oliemannen waren blanken, uit Europa. Misschien had het lot Curaçaoënaars of Surinamers op die plaatsen kunnen zetten, het is zo niet.

En daarvoor is de C.P.I.M. Europees. En kunt u daarom niet gelukkig zijn? Of zou uw lot anders zijn? Had het verschil gemaakt als er in plaats van blanke, gekleurde opperwezens waren geweest? Misschien wel, er zijn voorbeelden van.

U en uw vrienden zult uw waarde moeten zien in het licht van het moderne industriële leven. U zult voor en tegen van die ontevredenheid moeten bekijken. Misschien dat dit schrijven helpt, het is er de bedoeling van.

Maar waar u eigenlijk op neer komt, zonder het te noemen, opslag. U zult toch zelf wel inzien, dat dat niet de remedie is om de ontevredenheid met de democratie en het rassenverschil en het rangenverschil uit de wereld te helpen. U heeft toch ook bemerkt, dat de prijzen van levensbenodigdheden en de huren direct op opslag reageren. Er is meer nodig. Gezond verstand en begrijpen van wat er aan de hand is. Gekanker en opruierij brengt u onvoorwaardelijk op een verkeerde weg.

We hebben allemaal min of meer deel in de welvaart van de C.P.I.M., we zijn er zelf, u ook, een deel van, een raadje in het geheel.

We leven ervan en ermee. Het is dwaasheid de Maatschappij als de vijandin te zien. Het is de zaak, waaruit we eten, we hebben altijd op tijd ons loon gehad, we hebben bestaanszekerheid, in alle rangen. Als de Maatschappij er niet was, wat had u dan?

Ga je het hoffie waaruit je eet, vertrappen? Wees verstandig.

U hebt ook kunnen bemerken, dat er vooruitgang is in loon, in levensstandaard, in mogelijkheden. Hier en overal. Geleidelijk verbeterd alles, totdat oorlog komt en alle welvaart weer ineenstort. Daar zijn wij hier nog vrij van gezwaaid. Is een beetje bescheidenheid niet op zijn plaats?

Zou het niet kunnen zijn, dat opruiers onder u werkzaam zijn, die met politieke oogmerken uw ontevredenheid aanstoken? Die bij de onrust onder u en uw vrienden garen denken te spinnen. Geen idee van? Ik moet het aan u overlaten op uw wijze de vooruitgang te dienen, u moet zelf middelen en wegen zoeken, ik wil alleen waarschuwen voor gevaren, die op u loeren en voor gevolgen die voor u, voor mij, en voor onze bestaansbron gevaarlijk zijn.

P. Kanaar.

Dagschotels: Heden: Geb. vis. g... aard., doperwten. Morgen: Huts... met klapstuk.

Agenda:

Wo. 27 Mei 19.30 Comp. bilj. Hoo...
Do. 28 Mei 19.30 Comp. bilj. „C"
Vr. 29 Mei 19.30 Comp. bilj. „A"
Di. 2 Juni 19.30 Comp. bilj. „B"

WACHTDIENSTEN: Wo. 27 M...

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, t... 353, L. de Colignylaan 14.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieg... tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Kars... tel. 398, Beatrixlaan 16.

Biljartclub „Asiento": Nogmaals w... len wij den leden bekend maken, d... deze week de nieuwe competitie v... alle klassen een aanvang zal nem... De speelavonden zijn als volgt ing... deeld: 's Dinsdags B klasse, 's Woe... dags Hoofdklasse, 's Donderdags... klasse en 's Vrijdags A klasse.

Met medewerking van alle led... dat wil dus zeggen, zo weinig mogel... afschrijvingen, op tijd komen en... een partijtje schrijven wanneer de co... petitieleider er om verzoekt, kan h... weer een gezellige strijd worden. P... riodiek zullen wij de standen bek... maken.

Wat de C.S.M. competitie betre... gaat het nog niet zo erg naar wen... Denkt er aan, C.S.M.-leden, ook aa... deze competitie zijn prijzen verbonden. Inlichtingen zijn te allen tijde te ver... krijgen bij een van de bestuursleden van de biljartclub.

Aankomende passagiers: Verwacht... employees uit Nederlands Oost Indi... Molenkamp, Paasse, Oversier, ... Jong, Soederhuyzen, Kleijn, Montei... Riet, Stavast, Burgers, Hack, Koo... Vervloet, Weetink, Hoyer, Sies, Ste... vert.

23 Mei: Aug. de Vries en gezin; ... S. M. Dekker en gezin; A. B. Faay ... echtgen. **27 Mei:** M. P. N. Meijer ... gezin; L. Telle en gezin. **29 Mei:** J. ... G. Snaayer. **30 Mei:** P. Roest en ... zin; C. L. Mutsaers en gezin; K. ... Kemper en gezin; **1 Juni:** Mej. H. ... Gcmperts;; Kinderen Tuininga; **3 Ju...** J. Baarschers en echtgen.; gezin ... F. Harwig; L. Ketting en gezin; ... Smit; **6 Juni:** G. de Nieuwe en echtge... **10 Juni:** W. G. Monkhorst en ge... J. J. Prins.

Vertrekkende passagiers: 27 M... W. Moulijn en gezin; A. Gorgel en ... zin; **28 Mei:** G. M. Minnema; ... Wijngaarde en gezin; **3 Juni:** F. H. ... J. Sprenger en gezin; M. C. Bonzet ... gezin; **5 Juni:** J. Löliger; **6 Juni:** A. ... Eerligh; W. A. van Gelder; E. ... Veldman; **6 Juni:** M. van Wezel ... gezin; K. Balk en gezin.

SPORT - RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zaterdag en Zondag 23 en 24 Mei 1942.

Jong Holland 1 — R.C.A. 1	4—3.
Aruba — Curaçao	2—2.
Atlanta 2 — Volharding 2	2—2.

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zondag 31 Mei 1942: A-Klasse — S.U.B.T. 1 — Volharding 1 (Ankoné)

Zondag 31 Mei 1942: Res.A-Klasse — Hercules 2 — Jong Curaçao 2 (Leers)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 31 Mei 1942: A-klasse — Arsenal — Scherpenheuvel (Visser)

De A-Klasse wedstrijden beginnen **om 16.15 uur precies, de met aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur.**

De Juniores wedstrijden beginnen **om 10 uur**

De HH. Scheidsrechters worden verzocht bij verhindering dit tijdig te melden aan den competitie-leider, Frederikstraat 16, telefoon 1640.

De wedstrijden om de Asiento Zilveren Bal zullen plaats vinden op Zondag 7 en 14 Juni as. Verenigingen, die aan deze competitie geen deel wensen te nemen, worden verzocht zulks vóór 25 Mei as. mede te delen.